

Riksbyggens visseblåsartjänst

Om riktlinjen

Dessa riktlinjer avser rapportering av misstänkta allvarliga oegentligheter inom Riksbyggenkoncernen, dvs Riksbyggen ekonomisk förening och dess dotterbolag.

Innehåll

Om riktlinjen	1
1. Inledning – vad är visseblåsning och varför är det viktigt?	2
2. När kan man visseblåsa?	2
3. Hur kan visseblåsartjänsten användas?	2
4. Utredningsprocessen	3
Visseblåsarteamet	3
Mottagning av meddelande	3
Utredning	3
5. Skydd och sekretess	4
Visseblåsarskydd	4
Behandling av personuppgifter	4
Radering av data	4
Personuppgiftsansvarig:	4
Personuppgiftsbiträde:	5
Relaterad information	5

1. Inledning – vad är visseblåsning och varför är det viktigt?

Riksbyggen strävar efter att uppnå transparens och att ha en hög affärsetisk nivå. Vår visseblåsartjänst erbjuder en möjlighet att konfidentiellt göra organisationen uppmärksam på misstankar om oegentligheter. Tjänsten är ett viktigt verktyg för att minska risker och för att upprätthålla förtroende för vår verksamhet genom att vi kan identifiera och åtgärda misstänka oegentligheter i ett tidigt skede. Visseblåsarmeddelanden kan lämnas öppet eller anonymt.

2. När kan man visseblåsa?

Visseblåsartjänsten kan användas för att varna om allvarliga risker för oegentligheter som kan påverka människor, vår organisation, samhället eller miljön. *Lagen (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden (Visseblåsarlagen)* gäller vid rapportering i ett arbetsrelaterat sammanhang av information om missförhållanden som det finns ett allmänintresse av att de kommer fram.

Ärenden som rapporteras kan innehålla information om brottslighet, oegentligheter och överträdelser eller andra handlingar som bryter mot EU:s eller nationell lagstiftning i ett arbetsrelaterat sammanhang, till exempel följande:

- ✓ **Korruption och finansiella oegentligheter**, som till exempel mutor, illojal konkurrens, penningtvätt, bedrägerier och intressekonflikter
- ✓ **Brott som rör hälsa och säkerhet**, som till exempel arbetsmiljö, produktsäkerhet, allvarlig diskriminering och trakasserier som strider mot lagen
- ✓ **Miljöbrott**, som till exempel olaglig hantering av farligt avfall
- ✓ **Integritetsbrott**, som till exempel felaktig användning av personuppgifter

Medarbetare ombeds att kontakta sin arbetsledare eller chef för frågor som rör missnöje på arbetsplatsen eller liknande ärenden, eftersom dessa frågor inte kan utredas inom visseblåsartjänstens omfattning.

En visseblåsare behöver inte ha bevis för sin misstanke. Inga anklagelser får dock göras med skadligt uppsåt eller med felaktig information. Missbruk av visseblåsartjänsten är ett allvarligt disciplinbrott.

Utöver det skydd som en anmälare har via visseblåsarlagen finns det bestämmelser om meddelarfrihet och anskaffarfrihet i grundlagarna tryckfrihetsförordningen (1949:105) och yttrandefrihetsgrundlagen (1991:1469) som gäller oberoende av visseblåsarlagen. Var och en kan fritt utnyttja sina rättigheter i dessa lagar, oavsett om man omfattas av visseblåsarlagens skydd eller inte.

3. Hur kan visseblåsartjänsten användas?

Det finns olika sätt att delge en misstanke:

- ✓ **Alternativ 1:** Kontakta en arbetsledare eller chef inom vår organisation
- ✓ **Alternativ 2:** Kommunicera anonymt eller konfidentiellt genom rapporteringskanalen till visseblåsarteamet: <https://report.whistleb.com/riksbyggen>

- ✓ **Alternativ 3:** Kontakta någon ur Riksbyggens visselblåsarteam: Staffan Eklund (ansvarig regelefterlevnad), Karin Goddard (HR-chef), Sofia Berg Horner (chefsjurist). Kontaktuppgifter ges via Riksbyggens växel: 0771-860860.
- ✓ **Alternativ :** Rapportera via externa rapporteringskanaler till behörig myndighet: se förordningen SFS 2021:949, för en förteckning över behöriga myndigheter och deras ansvarsområden.

Alla meddelanden kommer att hanteras konfidentiellt. Visselblåsarkanalerna hanteras av WhistleB, en extern tjänsteleverantör. Alla meddelanden är krypterade. För att säkerställa anonymiteten hos den som skickar ett meddelande raderas all metadata, inklusive IP-adresser, av WhistleB. Personen som skickar meddelandet förblir anonym även i en fortsatt dialog med de ansvariga som tar emot rapporten.

4. Utredningsprocessen

Visselblåsarteamet

Endast de personer som har befogenhet att hantera visselblåsarärenden, Riksbyggens visselblåsarteam, har åtkomst till meddelanden som inkommit via vår visselblåsarkanal. Deras åtgärder loggas och hanteringen är konfidentiell. Vid behov kan personer som tillför expertis inkluderas i utredningsprocessen, efter samtycke från visselblåsaren om denne varit öppen med sin identitet. Dessa personer får tillgång till relevanta data och förbinder sig till sekretess.

Mottagning av meddelande

Vid mottagning av ett meddelande beslutar visselblåsarteamet om meddelandet ska godkännas eller avvisas. Om meddelandet godkänns vidtas lämpliga åtgärder för utredning, se Utredning nedan.

Visselblåsaren får en bekräftelse på att rapporten mottagits inom 7 dagar.

Visselblåsarteamet kommer inte utreda de rapporterade oegentligheterna om:

- ✓ det påstådda beteendet inte är rapporteringspliktigt enligt dessa riktlinjer för visselblåsartjänsten
- ✓ rapporten är illvillig eller inte har lämnats in i god tro
- ✓ informationen inte är tillräcklig för vidare utredning
- ✓ ärendet redan har lösts

Om ett meddelande inte omfattas av dessa riktlinjer för visselblåsartjänsten bör visselblåsarteamet ge den rapporterande personen lämpliga instruktioner.

Visselblåsarteamet skickar lämplig feedback inom 3 månader efter att de har mottagit rapporten.

Utredning

Alla meddelanden hanteras seriöst och i enlighet med riktlinjerna för visselblåsartjänsten.

- ✓ Ingen från visselblåsarteamet eller annan person som deltar i utredningsprocessen kommer att försöka identifiera visselblåsaren.

- ✓ Visselblåsarteamet kan, vid behov, skicka uppföljningsfrågor genom kanalen för anonym kommunikation.
- ✓ Ett meddelande utreds inte av någon som är inblandad eller har koppling till oegentligheterna.
- ✓ Meddelanden om visselblåsning hanteras konfidentiellt av de behöriga parterna.
- ✓ Intern eller extern expertis kan inkluderas i utredningen med visselblåsarens samtycke.

5. Skydd och sekretess

Visselblåsarskydd

En person som uttrycker en genuin misstanke eller farhåga enligt dessa riktlinjer riskerar inte att förlora sitt jobb eller att drabbas av någon form av sanktioner eller personliga nackdelar till följd av sin anmälan. Det spelar ingen roll om misstanken visar sig vara felaktig, förutsatt att visselblåsaren har handlat i god tro.

Med hänsyn till de utpekades integritet och andra sekretessfrågor kommer en visselblåsare att informeras om hur utredningen fortlöper.

I fall av misstänkt brott kommer visselblåsaren att informeras om att hens identitet kan komma att lämnas ut under domstolsförfarandet.

Behandling av personuppgifter

Den här visselblåsartjänsten kan samla in personuppgifter om personen som specificeras i ett meddelande, personen som skickar in meddelandet (om det inte skickats anonymt) och varje inblandad tredje person, för att undersöka fakta om missgärningar och olämpligt beteende under vår uppförandekod eller interna regler. Behandlingen baseras på den personuppgiftsansvariges lagstadgade förpliktelser och det legitima intresset att förebygga risker för ryktet och att främja en etisk affärsaktivitet. Den tillhandahållna beskrivningen och fakta under behandlingen är endast reserverade för de kompetenta och behöriga personer som hanterar denna information konfidentiellt. Du kan utöva dina rättigheter till tillgång, rättelse och invändning, så väl som begränsad behandling av dina personuppgifter i enlighet med dataskyddslagstiftningen. Dessa rättigheter är föremål för de säkerhetsåtgärder mot överträdelse som krävs för att förhindra förstörandet av bevis eller annat obstruerande mot behandlingen och undersökningen av ärendet. Alla data lagras inom EU. För vidare frågor eller klagomål kan du adressera din förfrågan till gdr@riksbyggen.se.

Radering av data

Personuppgifter som inkluderats i visselblåsarmeddelanden och utredningsdokumentation raderas vid avslutad utredning, med undantag för om personuppgifterna bör sparas med hänsyn till annan tillämplig lagstiftning. Permanent radering sker 30 dagar efter avslutad utredning. Utredningsdokumentation och visselblåsarmeddelanden som arkiveras anonymiseras enligt GDPR, de får inte innehålla personuppgifter genom vilka personer direkt eller indirekt kan identifieras

Personuppgiftsansvarig:

Riksbyggen ekonomisk förening (Kungsbron 21, SE-106 18 Stockholm, är ansvarig för personuppgifterna som behandlas inom Riksbyggens visselblåsartjänst.

Personuppgiftsbiträde:

WhistleB Whistleblowing Centre Ab (World Trade Centre, Klarabergsviadukten 70, SE-107 24 Stockholm), är ansvarig för visselblåsarapplikationen, inklusive behandling av krypterade data, som t ex visselblåsarmeddelanden. Varken WhistleB eller några underleverantörer kan dekryptera och läsa meddelanden. Det vill säga, varken WhistleB eller dess underbiträden har tillgång till läsbart innehåll.

Relaterad information

Instruktionen *Handläggning av visselblåsningar*.